

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 28. lib. Genes. in quo describitur Mystica
Scalæ Visio peregrinantis Jacobi, Benedictio & Votum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

rat, quæ animam non solum in multas partes divideret, sed crudelissimis dentibus laniaret. Dionysius Siciliae tyrannus priusquam hostes suos è medio tolleret, eorum fortunas æmulis transcripsit, ut invidia acrius, quam ipsa morte torquerentur. Audierat Saul hanc puellarum cantilenam: *Percussit Saul mille & David decem millia, & invidia correptus, quidquid gloriæ de prostrato Goliath Davidi accesserat, quasi violenter sibi detractum ratus, irâ inflammari, torvis oculis generum intueri, quin etiam de ipsius cæde jam consilia agitare incipit. Non sapiebant amplius cibi, non musica aures recreabat: sed livore & bile ebrius, integras noctes insomnes duxit, ægrè trahens spiritum, crebris suspiriis interceptum. Miserrimum invidi hujus statum perpendens S. Hieron. in c. 13. lib. 3. Reg. ait: Cur Saul irasceris, & laus patriæ Salvatoris tibi displicet? jam cum tigre nobis sermo est non cum homine: & qui tigris invidia evaserat, mores illius imitabatur in cantu feminarum.* Sicut ergo tigres musicò concentu in furias agi solent, & si non habeant aliud, quod lacerent, in propria viscera stringunt ungues: ita Saul auditâ Davidis laude; cum eum hastâ lædere non posset, se ipsum macie conficere cœpit paulò post lanceâ interemptus. Concludo hanc Doctrinam verbis S. Augustini Serm. 83. de temp. dicentis: *Consideret unusquisque conscientiam suam: & si videt prosperitate proximi sui se invidia venenò percussus, evellat de pectore suo spinas & tribulos, ut eo semen Domini, quasi in fertili agro multiplicatâ segete luminis concipiatur, ut amaritudo invidiæ Christi dulcedine leniatur*

Cæterum sicut Jacob non potens vocem suam mutare, quæ ab intrinseco provenit, sed tantum mutare valens externam manuum speciem, meritò sibi timere debuit de futura parentis maledictione: ita timeat maledictionem Christi Christianus homo, qui cernens proximi fortunam, ei quidem applaudit signis externis, fovendò interim in mente livorem & invidiam.

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 28. lib. Genes. in quo describitur Mystica Scala Visio peregrinantis Jacobi, Benedictio & Votum.

Considera 1. **Q**UOD Electi piique homines à reprobis & impiis persecutionem patientes, gerere se debeant instar Jacobi, N.44.

bi, qui auditō matris & patris, fugam suadentium, consiliō, abiit ē paterna domo in Mesopotamiam. Haud secūs illi persecutionis tempore per suspiria & fervidas preces iter arripiant in cœlum, rogandō Deum; ut ipsis patientiam uxoris locō conjugat, ad generandum ex ea multorum meritorum proles. *Nihil enim utilius*, ait Ruffinus Presbyter in Psal. 60. *potest facere servus Dei*, quem necesse est in hac vita pati, *quàm orare*. Est enim oratio mystica illa scala, quæ se spectandam dedit Jacobo dormienti, & per quam descendentes vidit Angelos, ad ferenda auxilia à Deo missos. Est brachium illud per quod instar Jacobi per totam noctem hujus vitæ colluctamur Deo, non dimittendō eum, donec benedixerit nobis. Est clamor ille Israëliticus, qui durā servitute pressos, & extremam persecutionem à Pharaone passos, libertati restituit. Est cithara illa Davidis, quæ spiritus infernales in fugam abegit. Est ros ille cœlestis, qui fornacis Babylonæ flammæ & incendia extinxit. Dic quæso Christiane Lector: an aliqua necessitas in terris unquam reperta, quæ per ipsam non fuerit sublevata? fugitivus ex Ægypto populus gravī ciborum penuriâ in deserto cœperat vexari: Sed en! *petierunt, & pane cœli saturavit eos*: dum angelicis coctum manibūs manna in castra eorum cecidit. Devoratus ab immani ceto Jonas sibi haud dubiè moriendum credebat, sed *oravit Jonas ad Dominum Deum suum de ventre ceti*, & incolumis evasit. Oravit Abraham, & in decrepita ætate filium impetravit. Oravit Joseph à fratribus venditus, ab Hero suo in carcerem compactus, sed libertatem cum grandi Pro-Regis Titulo obtinuit. Oravit Moyses, & contra se assurgentem Abimelech stravit, aut in fugam abegit. Oravit sterilis Anna, & Prophetæ celeberrimi effecta est mater. Oravit Sara, & Asmodæum superavit. Oravit Esther, & populum suum jam ad mortem damnatum liberavit. Oravit Judith, & de Holoferne Victrix sola Bethuliam in tuto posuit. Oravit Daniel, & famelicos Leonum dentes compescuit. Oravit demum Ecclesia (ut innumera præteream exempla) pro libertate Petri, & quantocius adfuit angelus, qui eductum de carcere neci eripuit. Licet ergo mihi cum Augustino tract. de mis. to. 10. exclamare; *quid est oratione præclarior? quid vita nostra utilior.*

N.45.

Considera 2. Quod si Deus tantum Cultum & Reverentiam voluerit impendi loco, quem in hac visione spectandum dederat Jacobo, quantum cultum & reverentiam impendi velit locis, quos reali

cor-

corporis & Sanguinis sui præsentia sanctificat? quis stabulum Bethle-
 miticum ingrediens, ipsius loci non summâ veneratione tangeretur?
 quis factum illud Adriani Imp. prorsus sacrilegum non detestaretur?
 qui, ut loci hujus Religionem tolleret, in eo statuum Adonidis erexit.
 Nunc verò in Templis, ubi Deus noster non unô vel alterô die, sed
 per integra sæcula corporaliter residet, novos Adonides erigunt Chri-
 stiani toties, quoties Tempa in vestitu & gestibus dissoluti, in oculis
 curiosi, in verbis procaces frequentant. Tales alloquens S. Chryso-
 st. Homil. 24. in Matth. ait: *Quid facis ô homo? mulieris speciem confusus in
 Ecclesia perscrutaris, nec horrescis: tantâ Dei Templum afficiens contumeliâ? Pro-
 stibulum tibi videtur Ecclesia & forô ignobilior: nam in foro erubescis, etiam ti-
 mes, ne quis te videat, mulierem sectari. In Ecclesia verò Dei, cum ipse Deus te al-
 loquitur, & ab istis deterreat, eò ipsò tempore maximè fornicatione & adulteriò
 uteris &c.* Filii Aaronis contra Religionis suæ Jura alienum ignem au-
 fi in Templum deferre, flammis consumpti sunt: quò suppliciò tuis-
 sent puniti, si etiam impurum ignem intulissent? & tu amoribus ad-
 dictè juvenis in ipsum Dei Sacramentum & Sancta Sanctorum non ve-
 reris libidinosas inferre faces, & insanæ cupiditatis excitare incendia?
 ea est Turcarum in suas Moschæas Reverentia, ut nullum in eis pa-
 tiantur canem: & tu Christiane Deo incarnato appropinques, non
 tantum instar canis, sed etiam instar sordidissimi porci te habendô;
 dum immunditias, quas illi è cœno deferunt in corpore, tu à libidi-
 ne defers in pectore & mente? at demus, te Christiane Lector non
 horum è numero esse, qui veneris actibus Tempa conspurcant; hos
 tamen inter vix non unus eris, qui in Templo garrere, ridere, dormi-
 re præsumunt? Rotgerus Monachus refert de S. Brunone Archiepi-
 scopo Colloniensi, quòd Sanctus iste inter suum fratrem Henricum
 & Cunonem affinem nimiam colloquendi familiaritatem cernens
 tempore Missarum, prælagô spiritu eis prædixerit: ô! in quantam
 inimicitiarum amaritudinem ista in hoc tempore tremendo malè
 parta contubernia resolventur! pœnam hanc docuit eventus Suriò
 teste 11. Octob. dum Cuno Hungaris se jungens, Henrici & Imperii
 juratissimus evasit hostis. Non putas forsan: ridentes in Templo
 puniri? audi, quid memoret Rupertus Abbas Tuitiensis in vita S. He-
 riberti. Cùm Episcopus Argentoratensis in Missa ad Pax vobis effu-
 sius risisset, in prandio eò laterum dolore correptus est, ut intra pau-
 corum dierum spatium mortuus plangeretur, punitus in membro,

quod sedes risus est. Pro dormientibus in Ecclesia, vindictam Dei pariter non dormire, testatur Surius 17. Febr. Dauferius Diaconus in Templo commorans, cum B. Constabilis Abbatis Cavensis sepulchro innixus, tantisper caperet somnum, apparentem sibi illico conspicit sanctum, qui asserit: *Quare de sepulchro meo facis grabatum?* Diaconus terrore quidem excitari, sed paulo post sui iterum oblitus, obdormire incepit. At illico à Beato audit: *Nonne tibi prohibui, ut de sepulchro meo, non faceres tibi grabatum?* his auditis ocius è somno surgens, brachium suum adeo contractum sensit, ut ejusdem movendi omni careret facultate: facti tamen poenitens, & supplex sancto factus pro sanctitate, pristinas brachii vires obtinuit. Has poenas considerans perge nunc garrere, ridere, aut dormire in Templo, si putas, paribus poenis te non posse à Deo affici.

Doctrina 4.

Desumpta ex capite 29. lib. Genes. in quo describitur adventus Jacobi ad Laban, servitus, Nuptia cum Lia & Rachel.

N. 46. *Considera:* **P**eccatori ad Deum convertendo occurrere Pastores ovium, Presbyteros Ecclesiae: qui, ut spem veniae à Deo obtinendae ipsi faciant, & sic ad veram poenitentiam ipsum disponant, monstrant ei speciosam Rachelem, divinam videlicet Misericordiam; quae cum Jacobo conspecta peccator, per sinceram scelerum suorum confessionem amovet à puteo pectoris sui grandem illum *raciturnitatis & verecundiae* lapidem, quod os ejus fuerat à Dæmone clausum. Occurrit ei postea Christus Dominus instar Labani, ad se conversum gratiae osculo salutans, & cibans suo corpore alloquitur verbis v. 14. hujus cap. à Jacobo auditis: *Os meum, & caro mea &c.* Quod si dein in regendis ovibus suarum passionum fidelem & indefessum reperit servum, promittit, se ei in sponsam daturum pulcherrimam *Rachaelem*, aeternam gloriam, postquam *Liam*, vitae activae figuram, plurium meritorum foecundam matrem in hac mortali vita sibi prius copulaverit. Dum hic Christiane peccatori suadeo sinceram confessionem, apud Ecclesiae pastores deponendam, quaeres ex me: quas condiciones requirat rite peragenda confessio? responsurus dico imprimis: Sinceram veramque confessionem talibus terminis instituendam, ut eam
exci-